

Bruselj, 15. oktober 2025
(OR. en)

10056/1/25
REV 1 ADD 1

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0163 (COD)

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o Evropski agenciji za
pomorsko varnost in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1406/2002
– utemeljitev Sveta
– Svet sprejel 13. oktobra 2025

I. UVOD

1. Komisija je ta zakonodajni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu predložila 1. junija 2023 v sklopu svežnja o pomorski varnosti¹.
2. Svet se je o *splošnem pristopu* dogovoril 18. junija 2024².
3. Evropski parlament je stališče v prvi obravnavi sprejel 12. marca 2024. Za poročevalca v desetem mandatu Parlamenta je bil imenovan Sérgio Humberto (PPE, Portugalska).
4. Pogajanja so se začela s prvim trialogom 19. novembra 2024, ki mu je sledil drugi trialog 20. maja 2025. Pogajalci so na drugem trialogu 20. maja 2025 dosegli politični dogovor.
5. Coreper je 4. junija 2025 preučil končno kompromisno besedilo, da bi dosegel dogovor, in ga potrdil.
6. Predsednica odbora TRAN je 24. junija 2025 predsedniku Coreperja poslala pismo, v katerem je potrdila, da bo Parlament, če bo Svet dogovorjeno besedilo odobril v prvi obravnavi, potem ko ga bo pregledala pravnolingvistična služba, odobril stališče Sveta v drugi obravnavi.

II. CILJ

7. Glavni cilji revizije so:
 - a. bolje opredeliti ter upoštevati sedanje naloge in cilje Agencije, da bo pravno pooblaščen za njihovo izpolnjevanje ter bo države članice in Komisijo podpirala s potrebno tehnično, operativno in znanstveno pomočjo za zagotavljanje pomorske varnosti in zaščite, podpirala pa bo tudi zeleni in digitalni prehod v sektorju;
 - b. zagotoviti, da bo mandat EMSA primeren tudi za prihodnost, pri čemer bo omogočal dovolj prilagodljivosti za vključitev novih nalog, v okviru katerih se bodo obravnavale spreminjajoče se potrebe pomorskega sektorja, ter
 - c. zagotoviti, da ima Agencija ustrezne človeške in finančne vire za izpolnjevanje svoje vloge.

¹ 10160/23.

² 10828/24.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

1. Postopkovni okvir

8. Parlament in Svet sta se na podlagi predloga Komisije pogajala, da bi dosegla dogovor o stališču Sveta v prvi obravnavi, na podlagi česar je bil dosežen hiter dogovor v drugi obravnavi. Besedilo osnutka stališča Sveta v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla sozakonodajalca.

2. Povzetek glavnih vprašanj

9. Stališče Sveta v prvi obravnavi o različnih elementih reforme je na podlagi dogovora med sozakonodajalcema naslednje:
10. Kar zadeva „tehnični del“ uredbe (členi 1 do 13), so glavni cilji Sveta zagotoviti, da se bo Agencija osredotočila na zagotavljanje podpore državam članicam in Komisiji za pravilno izvajanje *obstoječe* zakonodaje Unije, da bi se izognili podvajanju prizadevanj in zagotovili, da Agencija učinkovito uporablja svoje vire. Namen sprememb glede na predlog Komisije je predvsem poenostaviti besedilo, da bi bilo manj podrobno, s tem pa zagotoviti prilagodljivost in mandat, ki bo primeren tudi za prihodnost.
11. Svet je v veliki meri ohranil svoje stališče iz *splošnega pristopa* glede predlaganih nalog v zvezi s pomorskimi avtonomnimi površinskimi ladjami (MASS) in emisijami NO_x, saj ti elementi niso v pristojnosti EU (člena 4 in 5). Svet se je strinjal z več dodatki Parlamenta v zvezi z alternativnimi gorivi, ki se uporabljajo v pomorskem prometu, v okviru omejitev *obstoječe* zakonodaje EU na tem področju (uredba FuelEU za pomorstvo³) (člena 4 in 6). Hkrati so naloge, povezane z izvajanjem Konvencije o delu v pomorstvu⁴, zdaj omejene na elemente, ki so že vključeni v direktivo o pomorski inšpekciji države pristanišča⁵ (člen 4).

³ Uredba (EU) 2023/1805 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o uporabi obnovljivih in nizkoogljčnih goriv v pomorskem prometu ter spremembi Direktive 2009/16/ES.

⁴ Konvencija o delu v pomorstvu iz leta 2006, kakor je bila spremenjena.

⁵ Direktiva (EU) 2024/3099 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi Direktive 2009/16/ES o pomorski inšpekciji države pristanišča.

12. Svet je ohranil svoje stališče iz splošnega pristopa in vključil tri nove naloge Agencije: najpomembneje, EMSA lahko zdaj Komisiji, nacionalnim organom in ustreznim organom Unije zagotavlja podporo pri izvajanju omejevalnih ukrepov Unije (tj. sankcij, zlasti s podatki o gibanju ladij, za katere velja režim sankcij) (člen 8). Poleg tega bo Agencija pripravila in posodabljala oceno tveganja za vse evropske morske bazene, ki bo zgolj podlaga za določanje položaja plovil Agencije za odzivanje na onesnaženje z nafto in kemikalijami v podporo državam članicam pri dejavnostih odzivanja na onesnaženje morskega okolja (člen 5). Nazadnje, Agencija lahko v imenu Komisije v skladu z Uredbo (EU) št. 1257/2013 izvaja tudi inšpekcijske preglede na kraju samem v obratih za recikliranje v tretjih državah, če Komisija odloči, da bo to nalogo prenesla na Agencijo (člen 5).
13. Kar zadeva eno od nalog, tj. obiske Agencije v državah članicah in inšpekcijske preglede (člen 10), se je Svet približal stališču Parlamenta in Komisije ter se dogovoril, da bo spremenil svoje stališče iz *splošnega pristopa* v zvezi z oblikovanjem zaključenega seznama pravnih aktov, v skladu s katerimi se taki obiski in inšpekcijski pregledi lahko izvajajo. Svet se je strinjal, da bodo obiski EMSA v državah članicah osredotočeni na izvajanje zadevnega prava Unije na področjih pomorske varnosti in preprečevanja onesnaževanja, pod pogojem, da Komisija to nalogo prenese na Agencijo.
14. Nenazadnje, kar zadeva naloge Agencije v zvezi z mednarodnimi odnosi (člen 11), se je Svet strinjal, da se izvršnemu direktorju omogoči, da ob predhodnem soglasju Komisije in upravnega odbora namesti osebe v delegacijo Unije v Združenem kraljestvu, da bi podprli države članice in Evropsko komisijo pri dejavnostih, povezanih z njihovim sodelovanjem pri delu Mednarodne pomorske organizacije.
15. V delu besedila, ki se nanaša na upravljanje (členi 14 do 45), si Svet prizadeva za ohranitev institucionalnega ravnovesja med državami članicami in Komisijo pri upravljanju Agencije.

16. Skupaj s Parlamentom in Komisijo je bilo podrobno preučenih več vprašanj: dodana vrednost ustanovitve novega izvršnega odbora, sorazmerna teža Komisije v upravnem odboru (število predstavnikov Komisije), pravila glasovanja v upravnem odboru, „veto“ Komisije na morebitne odločitve Agencije, ki bi lahko bile v nasprotju z okvirno finančno uredbo ali kadrovskimi predpisi, ter možnost, da se Agencija pooblasti za ustanovitev regionalnih centrov.
17. Svet ohranja svoje stališče iz *splošnega pristopa* glede črtanja določb o izvršnem odboru in pravil glasovanja za upravni odbor (člen 16). Vendar se je Svet strinjal s Parlamentom, da se spremeni določba o večini, potrebni za imenovanje izvršnega direktorja; to lahko zdaj upravni odbor opravi z dvotretjinsko večino, namesto štiripetinske večine iz *splošnega pristopa*. Poleg tega je Svet uvedel mehanizem, ki omogoča, da tretjina članov upravnega odbora, ki imajo glasovalno pravico, lahko predlaga razrešitev izvršnega direktorja s položaja; doslej je to lahko predlagala le Komisija (člen 21).
18. Hkrati se je Svet – da bi se ohranilo institucionalno ravnovesje pri upravljanju Agencije – približal stališču Parlamenta in Komisije ter se dogovoril, da bo upravni odbor Agencije še naprej vključeval štiri predstavnike Komisije, tako kot določa obstoječa uredba o EMSA. Hkrati se je Parlament strinjal, da ni potrebe, da bi v upravni odbor imenoval svoje opazovalce.
19. Tako Svet v svojem *splošnem pristopu* kot Parlament v svoji *prvi obravnavi* sta se strinjala, da se črta „veto“ Komisije na morebitne odločitve Agencije, ki bi lahko bile v nasprotju z okvirno finančno uredbo ali kadrovskimi predpisi. Po obsežnih razpravah s Komisijo sta se Svet in Parlament strinjala, da se veto Komisije nadomesti s „postopkom ponovne preučitve“, ki bi Komisiji omogočil, da izrazi svoje pomisleke, če meni, da bi lahko določene odločitve o zadevah, povezanih z okvirno finančno uredbo in kadrovskimi predpisi, Agencijo (in proračun EU) izpostavile resnim pravnim tveganjem. (člen 20) To bo upravnemu odboru omogočilo, da zadevo ponovno preuči, in sicer po postopku, podobnem tistemu, ki se uporablja za sprejetje enotnega programskega dokumenta: če Komisija odločitvi v drugi obravnavi še naprej nasprotuje, se lahko sprejme le s soglasjem predstavnikov držav članic.

20. Svet je sprejel tudi argumente Parlamenta in Komisije v zvezi s pooblastitvijo Agencije, da ustanovi regionalne centre, saj ta možnost že obstaja v sedanji uredbi o EMSA (člen 31). Čeprav bi ustanovitev takšnih regionalnih centrov lahko imela znatne finančne posledice, se je Svet strinjal, da zaščitni ukrepi, ki jih je predlagala Komisija, zadostujejo za zaščito proračuna Agencije, saj bi vsako tozadevno odločitev sprejel le upravni odbor na zahtevo Komisije in „ob ustreznem upoštevanju proračunskih posledic“.

IV. SKLEP

21. Stališče Sveta podpira namen predloga Komisije in v celoti odraža kompromis, dosežen v okviru neformalnih pogajanj med Svetom in Evropskim parlamentom ob podpori Komisije.
22. Svet zato meni, da njegovo stališče v prvi obravnavi uravnoteženo predstavlja izid pogajanj in da bo nova uredba o EMSA, ko bo sprejeta, zagotovila, da bo Agencija pravno pooblaščenca za podpiranje držav članic in Komisije s potrebno tehnično, operativno in znanstveno pomočjo za zagotavljanje pomorske varnosti in zaščite ter za podpiranje zelenega in digitalnega prehoda sektorja.
-